

Novel·les de pel·lícula

de Philip Kerr, qualificat per la prestigiosa revista *Granta* com un dels vint novel·listes britànics més prometedors de la dècada, aquí si més no s'han publicat dues novel·les, i només traduïdes a l'espanyol: *Una investigación filosófica* i *El infierno digital*.

Una investigación filosófica és una història ambientada en el Londres del 2013. Un psicòpata aconsegueix atemorir la policia amb un reguitzell d'assassinats. Les víctimes? Darwin, Spinoza, Sòcrates...; no pas els filòsofs, sinó els pseudònims que el Programa Lombroso ha donat a determinades persones que tenen un tret que els pot portar a cometre actes violents. El fet que un psicòpata, conegut com Wittgenstein, i per tant també inclòs al Programa Lombroso, les assassini fa que la Policia n'encarregui a una inspectora la investigació.

Així assistim a la investigació que ha de dur a resoldre aquest cas, que es desenvolupa pels camins més coneguts del *thriller*: una inspectora jove i maca, amb problemes d'identitat i de relació amb les altres persones, i un assassí intel·ligent, fred i lúcid que aconsegueix infiltrar-se en el sistema informàtic del Programa Lombroso, saber quina és la veritable identitat de les persones fixades i assassinar-les "pel bé de tota la societat". Pel camí, els problemes de la inspectora, els encontres fortuïts entre ella i l'assassí, els polítics que intenten traficar amb la investigació pel bé de l'opinió pública... I tot estructurat per mitjà d'una narració àgil i ben conduïda, com en els millors films del millor Hitchcock o com en un *Blade Runner* de nova factura.

El més gran encert d'aquesta novel·la és que, a partir d'un tema més o menys tòpic (un policia que intenta atrapar un assassí de masses, amb les temàtiques secundàries habituals: esbrinament de la identitat de l'assassí, intromissió dels polítics en la investigació...), l'autor ha sabut crear una atmosfera obsessiva que barreja els monòlegs de l'assassí —plens de referències filosòfiques i literàries— amb la vida de la inspectora —els fets més quotidians, les conferències que dona sobre la importància de la dona en la investigació criminal, les

visites a la psicòloga, les relacions que té amb els homes...

La barreja de la temàtica pròpia del *thriller* amb la descripció psicològica dels personatges, en un context futur, però molt proper i amb molts dels tics socials actuals però exacerbats (per exemple, aparells d'ús personal per tenir realitat virtual a l'abast de la mà), fan d'*Una investigación filosófica* una lectura plaent que fa reflexionar sobre la condició humana, sobretot pel que fa al resultat final de la investigació, on la barreja de sentiments contradictoris i els escrúpols de tota mena es fan presents.

La lectura d'*Una investigación filosófica* és d'aquelles que hom anomena cinematogràfica: és llegida en imatges o en una pantalla de cinema, tot i els problemes "visuals" que comporten les reflexions psicològiques dels personatges. Aquests trets estilístics de l'autor també són a *El infierno digital*.

A Los Angeles, en l'actualitat o en un futur molt proper, es construeix un moderníssim gratacels, un edifici intel·ligent, regit per un ordinador capaç de fer de tot: obrir i tancar les portes d'accés, controlar la temperatura de cada despatx, enfosquir o aclarir els vidres del sostre, fer anar els ascensors... fins i tot una secretària virtual rep les visites i permet el pas o no. La ironia arriba al fet que, com que en tot l'edifici no hi ha paper —tot es transmet per la xarxa informàtica—, tampoc no n'hi ha d'higiènic: l'ordinador és l'encarregat de netejar l'usuari després d'utilitzar el lavabo. L'edifici, construït per a una empresa xinesa i seguint les ordres d'una empresa contractada per vetllar que es construeixi sense traïr ancestrals embruixos orientals (atenció a la barreja de ciència i creença), sembla estar maleït. Abans d'inaugurar-lo, l'equip de l'arquitecte s'hi queda tancat i no pot sortir; i s'hi produeixen diverses morts. De causes, n'hi ha per donar i per vendre: les protestes d'uns joves demòcrates d'origen xinès, un enginyer acomiadat que es vol venjar... Els lectors més intel·ligents ja hauran descobert que ens trobem en un cas semblant al de 2001: una odissea espacial i amb un ordinador parent de Hal.

Però la veritat és que una novel·la com aquesta permet reflexionar sobre dos fets,

entre d'altres: a) per què des de les primeres pàgines el lector s'hi sent còmode, però s'ensuma que aquesta novel·la és més a prop d'un *best seller* que de la literatura?; b) s'ha venut, l'autor, a la possibilitat que els drets de la novel·la siguin comprats per fer una pel·lícula del gènere catastròfic?; és a dir: com un avió avariament en ple vol que reuneix diversos arquetips socials (amb conductes properes al tòpic) per fer-ne una catarsi personal i col·lectiva en passar de la destrucció a la salvació? La nostra opinió és que amb un tema poc original (i previsible), amb un tractament dels fets i dels personatges massa tòpic, amb aquest estil de narrar força cinematogràfic (per no dir extremadament), l'autor sembla haver perdut els papers, baixa un graó respecte a la seva anterior novel·la (*Una investigación filosófica*) i es ven i ven aquesta novel·la a Hollywood just en el moment d'acabar-la. Tota una llàstima.